

Zaaknummer : 01050462
Ons Kenmerk : ODH682778
Datum : 12-09-2023

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 30 november 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het slopen van een kazerne en aangelegd dienstgebouw en het bouwen van 220 woningen, het kappen van bomen en de herinrichting van het terrein aan de Groen van Prinsterersingel 42 en 44 te Gouda en is aangevraagd namens OPEN Development B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt aangevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 oktober 2023 tot en met 1 oktober 2025.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan OPEN Development B.V.;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende gegevens van 21 april 2023, 22 mei 2023, 1 juni 2023, 15 juni 2023 en 23 juni 2023 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 1 oktober 2031.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlage(n) I. Locatie aangetroffen vleermuisverblijven Prins Willem Alexander Kazerne.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Rapport ontheffingsaanvraag en activiteitenplan Prins Willem Alexander Kazerne te Gouda' van 29 juli 2022 en de aanvullende gegevens van 21 april 2023, 22 mei 2023, 1 juni 2023, 15 juni 2023 en 23 juni 2023. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermde) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;

- 5 De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Rapport ontheffingsaanvraag en activiteitenplan Prins Willem Alexander Kazerne te Gouda' van 29 juli 2022 en de aanvullende gegevens van 21 april 2023, 22 mei 2023, 1 juni 2023, 15 juni 2023 en 23 juni 2023.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a. voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b. voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de huidige zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en de kraamverblijfplaats dient te worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis:
 - Buiten de kraamperiode die loopt van 15 mei tot en met 1 augustus;
 - Buiten de winterperiode die loopt van 15 oktober tot en met 15 april.Dit betekent dat het plangebied ongeschikt gemaakt kan worden tussen 15 april en 15 mei en tussen 1 augustus en 15 oktober. Dit dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
- 10 Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat de werkzaamheden weer uitgevoerd worden, dienen de exclusion flaps gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 10 graden en een windkracht van minder dan 4 Bft) en deze dienen door de ecologisch deskundige te worden opgenomen in een logboek. Als dit door één dag slecht weer wordt onderbroken, dient de periode van vijf aaneengesloten dagen opnieuw te worden gestart. Het gehele plangebied wordt ongeschikt gemaakt als verblijfplaats. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 11 Indien invliegopeningen met elkaar in verbinding staan is het per 3 meter, onder voorwaarde dat minimaal één van deze openingen ongeschikt wordt gemaakt door middel van een exclusion flap, toegestaan om de overige openingen ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, rugvulling of rondschuim. Het gebruik van purschuim, glaswol of (steiger)netten af te sluiten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan.
- 12 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening op een zo kort mogelijk termijn hersteld te worden. De tijdelijke vleermuiskasten moeten zich bovendien te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.

- 13 De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. Voor de gewenningsperiode geldt:
- Voor zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis drie maanden waarbij enkel de maanden april tot en met oktober meetellen;
 - Voor kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis een geheel kraamseizoen welke loopt van 15 mei tot 1 augustus;
 - Voor paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zes maanden voorafgaand aan het paarseizoen;
 - Voor zomerverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis één maand waarbij enkel de maanden april tot en met oktober meetellen;
 - Voor paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis één maand waarbij enkel de maanden april tot en met oktober meetellen voorafgaand aan het paarseizoen.
- De verwijdering van de alternatieve voorzieningen dient begeleid te worden door de ecologisch deskundige (zie vs. 4). Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort (zie vs. 9) en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.
- 14 Uiterlijk drie maanden voordat de permanente voorzieningen worden gerealiseerd, dient een plan van aanpak ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1) te worden voorgelegd. Hierin dient opgenomen te worden waar de voorzieningen en vliegrouwe exact gerealiseerd zullen worden, waarbij hoogte, het type en de oriëntatie per voorziening beschreven dient te worden. De permanente compensatie dient gerealiseerd te worden conform het meest recent geldende Kennisdocument (BIJ12). Voor het realiseren van de permanente voorzieningen voor de kraamverblijfplaats zijn verder de volgende voorwaarden van toepassing:
- a. Er dienen minimaal twee permanente alternatieve voorzieningen op dezelfde oriëntatie als de huidige kraamverblijfplaats te worden gerealiseerd;
 - b. Er dienen vier permanente alternatieve voorzieningen te worden gerealiseerd die 80 centimeter hoog, 70 centimeter breed en drie of vier laags zijn, of;
 - c. Een of meerdere spouwmuren met de volgende specificaties:
 - i) minimaal één muur dient dezelfde oostelijke oriëntatie te hebben als de huidige kraamverblijfplaats;
 - ii) de spouw is toegankelijk middels stootvoegen of speciale inbouwkasten met een invliegopening met een breedte van 1,5 tot 2,5 cm die zich zo hoog mogelijk en minimaal op drie meter hoogte bevindt;
 - iii) de spouw is gecompartmenteerd in minimaal drie of vier lagen die elk minimaal 2 cm diep zijn;
 - iv) zowel de binnen- als buitenmuur van de spouw moet bekleed zijn met ruw hard materiaal zoals houtbeton of betonplex voor grip.
- 15 De effectiviteit van de tijdelijke en permanente kraamvoorzieningen dient te worden gemonitord door de deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis (vs.4). De monitoring dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor het onderzoek naar kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis uit het meest recente Vleermuisprotocol. Uit deze monitoring moet blijken of de gewone dwergvleermuis gebruik maakt van de tijdelijke en permanente voorzieningen als kraamverblijfplaats. Voor deze monitoring gelden de volgende voorwaarden:
- a. De effectiviteit van de tijdelijke voorzieningen dient eenmalig te worden onderzocht in het eerste actieve seizoen dat de huidige kraamverblijfplaats niet meer beschikbaar is;
 - b. de effectiviteit van de permanente voorzieningen dient te worden uitgevoerd in het eerste, derde en vijfde jaar na voltooiing van de nieuwbouw en het beschikbaar komen van de permanente voorzieningen;
 - c. de resultaten van de monitoring dienen vóór 1 november van het hetzelfde jaar te worden aangeleverd in een monitoringsverslag bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In deze rapportage moet zijn opgenomen:

- i) de data, tijden en weercondities van de veldbezoeken, de wijze waarop de monitoring heeft plaatsgevonden, eventuele inzet van apparatuur (batdetector, warmtecamera etc.), wie de veldbezoeken heeft uitgevoerd en de waarnemingen die zijn gedaan per veldbezoek;
 - ii) een heldere conclusie over de effectiviteit van de tijdelijke en/of permanente voorzieningen;
 - d. indien blijkt dat de voorzieningen niet afdoende zijn dient ofwel een plan van aanpak te worden aangeleverd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs. 1) met daarin een voorstel voor extra maatregelen en/of optimalisatie, ofwel een rapport met een ecologische onderbouwing dat de uitblijvende effectiviteit niet toe te schrijven is aan de getroffen maatregelen maar aan andere factoren;
 - e. indien blijkt dat de alternatieve voorzieningen in gebruik zijn genomen door de gewone dwergvleermuis en de oorspronkelijke functie voldoende hebben overgenomen, kan omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid worden verzocht de monitoringsverplichting vroegtijdig te stoppen.
- 16 De tijdelijke voorziening voor de vliegroute langs de zuidelijke bomenrij bestaat uit een dubbele rij van viereenhalve meter lange palen met een onderlinge afstand van maximaal veertig centimeter en dient functioneel te zijn gedurende de periode waarvoor deze wordt ingezet, derhalve dienen er in deze periode regelmatig controles uitgevoerd te worden naar het functioneren ervan:
- a. In de actieve periode van de gewone dwergvleermuis, te weten 1 april tot 1 november, dient deze voorziening wekelijks gecontroleerd te worden op structurele integriteit zoals aangegeven in het Rapport ontheffingsaanvraag en activiteitenplan Prins Willem Alexander Kazerne te Gouda' van 29 juli 2022;
 - b. buiten deze periode dient deze voorziening eenmaal per maand gecontroleerd te worden op structurele integriteit;
 - c. deze controles dienen uitgevoerd te worden door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis;
 - d. indien er sprake is van aantasting van de structurele integriteit van deze voorziening, dan dient deze direct hersteld te worden;
 - e. de resultaten/waarnemingen, datum, tijdstip, aantal waarnemers van de controles dienen opgenomen te worden in het ecologisch logboek (vs. 2);
 - f. deze voorziening mag verwijderd worden als de met een maximale plantafstand van zeven meter aan te planten bomen een hoogte van vijf meter en een onderste kroonbreedte van tweeëneenhalve meter hebben bereikt.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 30 november 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het slopen van een kazerne en aangelegen dienstgebouw en het bouwen van tweehonderdtwintig woningen, kappen van bomen en herinrichting van het terrein aan de Groen van Prinsterersingel 42 en 44 te Gouda en is aangevraagd namens OPEN Development B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt aangevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb, voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 oktober 2023 tot en met 1 oktober 2025.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, stukken gevoegd:

- Rapport ontheffingsaanvraag en activiteitenplan Prins Willem Alexander Kazerne te Gouda, Milieu adviesbureau Adverbo B.V., rapportkenmerk: 2490839, 29 juli 2022 (ODH681942);
- Ecologische Quicksan Prins Willem Alexander Kazerne, Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers B.V., rapportkenmerk: 180021, 28 februari 2018 (ODH681945);
- Nader ecologisch onderzoek vleermuizen, Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers B.V., rapportkenmerk: 190236-E01, 11 december 2019 (ODH681946);
- Quicksan flora en fauna Prins Willem Alexander Kazerne te Gouda, Milieu adviesbureau Adverbo, Gouda, kenmerk: 2490839, d.d. 29 juli 2022 (ODH681943);
- Nader vleermuisonderzoek Willem Alexander Kazerne te Gouda, Milieu adviesbureau Adverbo, rapportkenmerk: 2490839, 29 juli 2022 (ODH681941);
- Aanvullende gegevens ontheffingsaanvraag Wnb Prins Willem-Alexander Kazerne te Gouda, briefkenmerk: 220270-NS, 2 december 2022 (ODH681953);
- Vleermuizen en broedvogels ter plaatse van en rond st. Jozef te Gouda, Adviesbureau Mertens B.V., rapport: 2018.2262, dd januari 2018 (ODH681955);
- Beheersplan asbest, BCM Consultancy, rapportkenmerk: 19.032.1, 29 april 2019 (ODH681959);
- Energielabel kantoorwoning 44, dienstwoning 40A en 40B, 27 juni 2013 (ODH681957, ODH681958, ODH681956);
- Vleermuisinventarisatie Ridder van Catsweg 681 te Gouda, Watersnip Advies B.V. projectnummer: 2291, 12 april 2021 (ODH681961);
- Woon(zorg)visie Gouda 2030 samenvatting en volledig. Gemeente Gouda; 1 september 2022 (ODH681962);
- Aanvullend ecologisch onderzoek Livingstonelaan 54 Gouda, Watersnip Advies, rapport: 19A072, juni 2020 (ODH681964);
- Asbestinventarisatierapport, BCM consultancy B.V., rapport: 19.032.1, 29 april 2019 (ODH681960);
- Asbestbeheersplan, BCM consultancy B.V., rapport: 19.032.2, 8 mei 2019 (ODH681966);
- Verkennend Ecologisch Onderzoek, Watersnip Advies B.V., rapportkenmerk: 19A084, maart 2020 (ODH681967);

- Toelichting tijdelijke en permanente voorzieningen, vliegroute en verlichting, Milieu Adviesbureau Adverbo, 12 augustus 2022 (ODH707914, ODH707913).

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Op 22 mei 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Nader onderzoek gierwaluw Prins Willem Alexander Kazerne Gouda, Milieu adviesbureau Adverbo, rapportkenmerk: 2490839, 12 augustus 2022.

Op 21 april 2023 en op 1 juni 2023 15 juni 2023 en 23 juni 2023 is per e-mail aanvullende informatie aangeleverd betreffende type, producent, plaatsingsdatum en definitieve locaties alternatieve voorzieningen, Regelink Ecologie en Landschap B.V.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 9 december 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

OPEN Development B.V. is voornemens om bomen te kappen en de kazerne en het aangelegen dienstgebouw te slopen aan de Groen van Prinsterersingel 42 en 44 te Gouda ten behoeve van de bouw van 220 woningen en de aanleg van een stadspark.

De voorbereidende terreinwerkzaamheden staan gepland voor september 2023 en duren uiterlijk tot april 2024. Hierna wordt gesloopt en gebouwd tot uiterlijk oktober 2025. In verband met mogelijke uitloop van de werkzaamheden en de monitoringsverplichting wordt een langere ontheffingsperiode aangehouden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2018, 2019, 2020 en 2022 onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in en nabij het plangebied plaatsgevonden. Het najaarsonderzoek in 2022 is volledig uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 en 2021 waarbij ook onderzoek heeft plaatsgevonden naar de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De eerdere onderzoeken voldoen aan het Vleermuisprotocol 2017. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Vier zomer-, één kraam- en vijf paarverblijfplaatsen zijn waargenomen in de kazerne en het dienstgebouw waar dieren de stootvoegen in- en uitvlogen. De zomerverblijfplaatsen bevinden zich op de zuidgevels van de kazerne, op de twee zuidgevels van het dienstgebouw en op de uiterst noordoostelijke hoek van het dienstgebouw. De paarverblijfplaatsen bevinden zich op de noord-, oost- en zuidgevel van de dienstwoning en op de west- en oostgevel van de kazerne. De kraamverblijfplaats bevindt zich aan de oostzijde in het hoge gedeelte van het gebouwencomplex centraal tussen dienstwoning en kazerne in. Hier zijn minimaal vijf individuen invliegend waargenomen tijdens de veldbezoeken. De exacte locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen zijn weergegeven in bijlage I. Van kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zijn twee zomerverblijfplaatsen en tien paarverblijfplaatsen waargenomen ter plaatse van de zuid-, west- en noordgevels van het kazernegebouw en het dienstgebouw. De exacte locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen zijn weergegeven in bijlage I. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Vliegrouete

Er zijn twee vliegroutes in het plangebied aangetroffen. De laanbomen langs de zuidelijke- en de oostelijke zijde van het plangebied worden gebruikt door de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis (bijlage 1). De vliegrouete is van essentieel belang voor de gewone en de ruige dwergvleermuizen in het plangebied, Daarnaast worden de muren van de kazerne specifiek gebruikt als vliegrouete voor de kraamkolonie. Met de geplande werkzaamheden gaat een deel van de zuidelijke vliegrouete en de vliegrouete langs de muren van de kazerne verloren waardoor mogelijk de functionaliteit wordt aangetast. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport Ontheffingsaanvraag en activiteitenplan Prins Willem Alexander Kazerne te Gouda van Adverbo B.V. van 29 juli 2022 en de aanvullende

informatie van 21 april 2023, 22 mei 2023, 1 juni 2023, 15 juni 2023 en 23 juni 2023. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing buiten de kwetsbare kraam- en winterperiode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden omdat het gaat om de sloop van bestaande gebouwen, nieuwbouw en herontwikkeling van het plangebied. Het is niet haalbaar om de woningen die middels sloop en nieuwbouw gerealiseerd worden, te realiseren middels renovatie. Ook zou bij renovatie geen ruimte vrij komen voor aanleg van openbaar groen zoals dit in het huidige plan van sloop- nieuwbouw het geval is. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de aanwezige soorten en worden compenserende maatregelen gerealiseerd voor hetgeen dat verloren gaat.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In Nederland heerst momenteel een woningtekort waarbij het tekort in 2022 geschat wordt op circa 280.000 woningen². De aangevraagde werkzaamheden leveren netto 220 nieuwe woningen op. Binnen de herinrichting wordt conform het gemeentelijke woningbeleid een derde van de te bouwen woningen beschikbaar gesteld voor sociale huur. Tevens betreft 10% van de te bouwen woningen middeldure huur. De kazerne is niet meer als zodanig in gebruik en heeft tot de zomer van 2023 dienst gedaan als vervangend schoolgebouw van Scholengemeenschap de Goudse Waarden. Het is niet mogelijk om de kazerne zodanig te renoveren dat de aangetroffen verblijfplaatsen behouden zouden blijven en tevens woningen en openbaar groen gerealiseerd zou worden. Het slopen van de kazerne en aangelegene gebouwen voor het realiseren van nieuwbouwwoningen draagt bij aan een groot openbaar belang van sociale of economische aard door het verminderen van het woningtekort.

Daarnaast wordt door de voorgenomen herinrichting het plangebied vergroend door de aanleg van een groene ruimte van 4.440 m². Een groene leefomgeving levert een positieve bijdrage aan de volksgezondheid doordat deze als prettig wordt ervaren en uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is. Groen brengt ontspanning en koelte in de zomer, meer fiets- en wandelpaden nodigen uit om te bewegen³. Het slopen van de kazerne en aangelegene gebouwen voor de realisatie van groene openbare ruimte is zodoende in het belang van de volksgezondheid.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het genoemde de belangen 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en de 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, de ruige

² Zie ook: Groenemeijer et al, 2011

³ Zie ook: <https://www.gezondeleefomgeving.nl/nieuws/gezonde-groene-leefomgeving>
01050462-00111568

dwergvleermuis en de laatvlieger, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de sloop- en kapwerkzaamheden gaan één kraam-, vier zomer- en vijf paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en twee zomer- en tien paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis, alle tevens milde winterverblijfplaatsen, verloren. Daarnaast wordt een deel van de twee essentiële vliegroutes aangetast doordat een aantal bomen worden gekapt en de kazerne wordt gesloopt. In maart en april 2022 zijn in totaal 25 witte en 25 zwarte vleermuiskasten van het type VKWS02 van Vivara opgehangen ter compensatie van de paar- en zomerverblijfplaatsen van de gewone- en de ruige dwergvleermuis. Deze zijn binnen een straal van tweehonderd meter van de huidige verblijfplaatsen geplaatst. Er zijn vijftig voorzieningen op de meest geschikte gevels en op achttien bomen in de directe omgeving van de huidige verblijfplaatsen geplaatst. De alternatieve voorzieningen aan bomen zijn niet geschikt als zomerverblijfplaats maar wel geschikt als paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis. Hiermee wordt gemitigeerd met een compensatieratio van 1:2,4. Naast de kunstmatige tijdelijke voorzieningen is ook de bebouwing in de directe omgeving (met uitzondering de school) geschikt voor vleermuizen. In deze situatie is het aannemelijk dat er voldoende uitwijkmogelijkheden voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tijdens uitvoer van de werkzaamheden. De voorzieningen bevinden zich binnen een netwerk van in de omgeving van de plangebied aangetroffen verblijfplaatsen. In de nieuwbouw zullen vleermuisvriendelijke spouwmuur en/of zesentachtig inbouwkasten worden gerealiseerd. Hiervoor dient uiterlijk drie maanden voor uitvoer van de werkzaamheden een plan van aanpak aangeleverd te worden. Dit is geborgd middels de voorschriften.

Ten behoeve van de kraamverblijfplaats zijn zes kraamkasten zo dicht mogelijk bij de kraamverblijfplaats doch buiten de invloedssfeer van de sloopwerkzaamheden geplaatst. Er zijn drie Rocket box paalkasten van Vivara Pro en drie kraamkasten van Vivara Pro, type VKWS03 op ongeveer 60 tot 100 meter van de huidige kraamverblijfplaats gerealiseerd.

De functionaliteit van de alternatieve voorzieningen dient eens per jaar gecontroleerd te worden en waar nodig hersteld. Dit hebben wij geborgd in de voorschriften. De voorzieningen zijn gerealiseerd conform de richtlijnen uit het meest recente Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12).

De muren van de kazerne vormen een vliegroute voor de dieren die van en naar het kraamverblijf in de kazerne. Deze vliegroute, evenals de kraamverblijfplaats, vervalt bij sloop van de kazerne. De laanbomen aan de zuid- en oostkant van het plangebied vormen ook een essentiële vliegroute voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Een deel van deze zuidelijke bomenlaan wordt gekapt en vervangen door een dubbele palenrij van viereneenhalve meter hoge palen met een minimale bovengrondse hoogte van drie meter. De palenrij wordt pas verwijderd als de nieuw aangeplante bomen een hoogte van minimaal vijf meter hebben bereikt en een onderste kruinbreedte van tweeëneenhalve meter. Deze tijdelijke voorziening dient functioneel te zijn gedurende de periode waarvoor deze wordt ingezet, derhalve dienen er in deze periode regelmatig controles uitgevoerd te worden naar het functioneren ervan. In de actieve periode van de gewone dwergvleermuis, te weten 1 april tot 1 november, dient deze mitigerende maatregel wekelijks gecontroleerd te worden op structurele integriteit zoals aangegeven in het Rapport ontheffingsaanvraag en activiteitenplan Prins Willem Alexander Kazerne te Gouda van 29 juli 2022. Buiten deze periode dienen de mitigerende maatregelen eenmaal per maand gecontroleerd te worden op structurele integriteit. Deze controles dienen uitgevoerd te worden door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Indien er sprake is van aantasting van de structurele integriteit van de palenrij, dan dient deze direct hersteld te worden. De resultaten/waarnemingen, datum, tijdstip, aantal waarnemers van de controles dienen opgenomen te worden in het ecologisch logboek (vs. 2). Dit hebben wij geborgd in de voorschriften. Deze voorziening wordt gerealiseerd conform de richtlijnen uit het meest recente Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. Wij zijn van mening dat

gedurende en na de werkzaamheden deze vervangende vliegroute afdoende is voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Buiten het kraamseizoen, welke loopt van 15 mei tot en met 1 augustus, en buiten de winterperiode, welke loopt van 15 oktober tot 15 april, dienen de zomer-, massawinter- en paarverblijfplaatsen ongeschikt gemaakt te worden om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van exclusion flaps. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen de exclusion flaps gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 10 graden en een windkracht van minder dan vijf Bft) en deze dienen door de ecologisch deskundige te worden opgenomen in een logboek. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Aangezien is gebleken uit beide vleermuisonderzoeken dat de dieren mobiel zijn en wisselen van verblijfplaats dient niet alleen de eerder waargenomen in- en uitvliegopening ongeschikt gemaakt te worden, maar de hele gevel. Hierbij dienen alle open stootvoegen groter dan 0.8 centimeter te worden afgesloten met exclusion flaps. Alle overige openingen die mogelijk geschikt zijn voor vleermuizen dienen tevens ongeschikt te worden gemaakt. Derhalve hebben wij opgenomen in de voorschriften dat het gehele plangebied ongeschikt gemaakt dient te worden als verblijfplaats voor vleermuizen. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Indien invliegopeningen met elkaar in verbinding staan is het per 3 meter, onder voorwaarde dat minimaal één van deze openingen ongeschikt wordt gemaakt door middel van een exclusion flap, toegestaan om de overige openingen ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, rugvulling of rondschuim. Het gebruik van purschuim, glaswol of (steiger)netten af te sluiten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest actuele Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (BIJ12).

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Gouda. Gezien er nog kennislacunes zijn omtrent tijdelijke en permanente mitigatie voor wat betreft kraamverblijfplaatsen dienen zowel de tijdelijke alternatieven als de permanente voorzieningen gemonitord te worden. Dit ook gezien paalkasten nog niet bewezen effectief zijn en nog als experimentele maatregel worden gezien. Uit de monitoring moet blijken of de gewone dwergvleermuis gebruik maakt van de tijdelijke en permanente voorzieningen als kraamverblijfplaats. De monitoring dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor het onderzoek naar kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis uit het meest recente Vleermuisprotocol. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Door de voorgenomen maatregelen en mitigatie is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op

welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Gouda bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.

Bijlage 1

Locatie aangetroffen vleermuisverblijven, mitigatie en compensatie Prins Willem Alexander Kazerne Gouda

- kraamverblijfplaats gewone dwergvleermuis
 - paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis
 - paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis
 - zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis
 - zomerverblijfplaats ruige dwergvleermuis
- vliegroute

Legenda

- Plangebied
- Vleermuiskast type A (wit)
- Vleermuiskast type A (zwart)
- Kraamkast (type C)
- Vleermuistoren
- Te kappen bomen
- Compensatie vliegrouete
- Mitigatie vliegrouete